

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
t.a.v. de heer drs. W. Koolmees
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Den Haag, 23 september 2019
dossiernummer: 107561
uw kenmerk:
telefoonnummer: +31 (0)70 335 35 74
e-mail: j.vollaard@advocatenorde.nl

Betreft: Aanpassing Besluit uitvoering van de Wet arbeid vreemdelingen

Geachte minister,

Op 28 augustus 2019 is de internetconsultatie Wijziging Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen in verband met internationale studenten, de Academie voor Bouwkunst, en enkele andere categorieën (BuWav) gepubliceerd. De NOVA heeft zijn adviescommissie vreemdelingenrecht gevraagd te adviseren.

Bijgaand stuur ik u het advies van de adviescommissie. De algemene raad sluit zich aan bij de overwegingen van de adviescommissie en verzoekt u deze bij de verdere uitwerking te betrekken.

Met de meeste hoogachting,
namens de algemene raad,

b/a

mw. mr. R.G. van den Berg
algemeen secretaris

bijlage: advies van de adviescommissie vreemdelingenrecht

Bezoekadres
Neuhuyskade 94
2596 XM Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35
Fax 070 - 335 35 31

Postadres
Postbus 30851
2500 GW Den Haag

ADVIES

Van:	adviescommissie vreemdelingenrecht
Datum:	23 september 2019
Betreft:	Aanpassing Besluit uitvoering van de Wet arbeid vreemdelingen

SAMENVATTING**Voorstel**

Het wetsvoorstel omvat vier onderdelen:

- 1) Vrijstelling tewerkstellingsvergunningplicht voor medezeggenschapsactiviteiten en bestuursfuncties door buitenlandse studenten.
- 2) Uitbreiding aantal uren naar 32 uur voor arbeid door buitenlandse studenten Academie van Bouwkunst.
- 3) Vrije toegang tot de Nederlandse arbeidsmarkt voor familie- of gezinsleden van zelfstandigen.
- 4) Geen vrijstelling tewerkstellingsvergunningplicht voor vreemdelingen in terminale fase van hun ziekte en hun gezinsleden.

Advies per onderdeel

- 1) De adviescommissie acht het van belang dat studenten van buiten de EU/EER/Zwitserland actief betrokken kunnen worden bij medezeggenschapsactiviteiten en bestuursfuncties. Dit is goed voor de integratie en hun persoonlijke ontwikkeling. Dit wetsvoorstel draagt daar aan bij. Om die reden kan de adviescommissie zich daarom goed vinden in dit wetsvoorstel

De adviescommissie maakt echter wel een drietal opmerkingen. Ten eerste mist de commissie een definitie of omschrijving van de termen *medezeggenschapsactiviteiten* en *bestuursfuncties*. De uitvoerbaarheid en rechtszekerheid en werking van het wetsvoorstel zouden met een duidelijker omschrijving en afgebakende terminologie gediend zijn.

Ten tweede is onduidelijk voor welke verenigingen of organisaties deze uitzonderingen gelden. In artikel 7.51, tweede lid, aanhef en onder a van de Wet op het Hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek wordt onder andere gesproken over het *'lidmaatschap van het bestuur van een studentenorganisatie van enige omvang met volledige rechtsbevoegdheid'*. Vallen informele studie-, sport-, culturele of studentenverenigingen welke verbonden zijn aan universiteiten en hogescholen ook onder deze definitie? Er zijn waarschijnlijk vele van deze informele verenigingen. De eis van volledige rechtspersoonlijkheid, zoals nu is voorgesteld, is daarmee niet dekkend, omdat dergelijke studentenverenigingen, zonder volledige rechtspersoonlijkheid, gewoon als werkgever in de zin van de Wet arbeid vreemdelingen zullen worden beschouwd. Zij zullen dan beboetbaar kunnen zijn, indien een student van buiten de EU/EER/Zwitserland een bestuursfunctie vervult.

Ten derde moet rekening worden gehouden met artikel 3.87a, eerste lid, aanhef en onder b Vreemdelingenbesluit, waarin is bepaald dat een verblijfsvergunning onder de beperking studie kan worden ingetrokken wanneer een student onvoldoende studievoortgang boekt.

Indien een buitenlandse student actief deelneemt aan een medezeggenschapsactiviteit en/of bestuursfunctie is de kans aanwezig dat hij of zij studievertraging oploopt. De adviescommissie wil de IND en onderwijsstellingen adviseren hier rekening mee te houden bij een eventuele toepassing van artikel 3.87a, eerste lid, aanhef en onder b Vreemdelingenbesluit.

- 2) De adviescommissie heeft geen op- of aanmerkingen bij het tweede onderdeel van het voorstel.
- 3) De adviescommissie is positief over het derde onderdeel van het voorstel, omdat het voorstel Nederland inderdaad aantrekkelijk(er) zal maken voor nieuwe bedrijven / startups. Voor deze ondernemers wordt het aantrekkelijk(er) gemaakt om zich in Nederland te vestigen nu ook de echtgeno(o)t(e) / (ongehuwde)partner vrije toegang heeft tot de Nederlandse arbeidsmarkt.

De adviescommissie zou het toejuichen wanneer dit ook zou gelden voor familie- en gezinsleden van vreemdelingen die voor de overige arbeidsgerelateerde verblijfsdoelen naar Nederland komen (met name: grensoverschrijdende dienstverlening en arbeid in loondienst). Ook voor deze vreemdelingen (waaronder zich ook gespecialiseerde vakmensen bevinden) wordt het aantrekkelijk(er) om in Nederland te gaan werken.

- 4) De adviescommissie acht deze voorgenomen wijziging, zoals opgenomen in het derde onderdeel, onwenselijk. Ter motivering schrijft de minister dat vreemdelingen die terminaal zijn, alsmede hun familieleden, 'vanwege de aard en het zeer tijdelijke karakter van de vergunning' niet langer vrije toegang hebben tot de Nederlandse arbeidsmarkt. Volgens de minister wordt hiermee een onwenselijke situatie gecorrigeerd die abusievelijk was ontstaan met het invoeren van de regelgeving t.a.v. terminaal zieken.

In het voorstel ontbreekt een toelichting op de vraag waarom de aard van de verblijfsvergunning maakt dat vreemdelingen die terminaal ziek zijn, maar met name hun familieleden, geen vrije toegang meer mogen hebben tot de Nederlandse arbeidsmarkt. Daarnaast is onduidelijk over welke ongewenste situatie de minister het heeft.

Verder is in sommige gevallen onduidelijk hoelang een vreemdeling nog te leven leeft. Terminaal ziek zijn hoeft niet te betekenen dat een vreemdelingen binnen een paar dagen/weken zal komen te overlijden. Terminaal betekent dat het niet meer te genezen is en richting dood voert. Er zijn vele situaties denkbaar waarbij een vreemdeling, ondanks dat hij of zij terminaal is, nog (enkele) maanden of zelfs nog langer dan een jaar leeft. Deze verblijfsvergunning wordt immers voor een jaar verleend en is zelfs verlengbaar. Het is dan onwenselijk dat met name het familie- of gezinslid geen vrije toegang heeft tot de Nederlandse arbeidsmarkt, omdat het gezin toch in het inkomen moet kunnen voorzien gedurende deze terminale fase.

Dat het familie- en gezinslid geen vrije toegang heeft tot de Nederlandse arbeidsmarkt, betekent verder dat dit familie- of gezinslid strikt genomen dus geen (mantel)zorg meer mag verlenen voor zijn of haar terminale echtgeno(o)t(e) / partner. Het verrichten van (mantel)zorg ten behoeve van een terminaal zieke vreemdeling valt immers onder de Wet arbeid vreemdelingen, waarvoor in beginsel een tewerkstellingsvergunning is verplicht. Dit acht de adviescommissie een zeer onwenselijk situatie. Het moet immers voor het gezin mogelijk blijven dat de (mantel)zorg binnen het gezin kan blijven. Dit voorstel doet daar afbreuk aan.

Voorgaande overwegingen werpen dan ook de vraag op in hoeverre de wijziging geen strijd oplevert met in ieder geval artikel 8 EVRM.

Conclusie

De adviescommissie is positief over de onderdelen 1, 2 en 3 van het wetsvoorstel. Ten aanzien van onderdeel 1 wordt wel verzocht meer duidelijkheid te verschaffen over de definities medezeggenschapsactiviteiten, bestuursfuncties en studentenorganisaties. Daarnaast moet de studievoortgang van de vreemdeling in relatie tot het behoud van zijn verblijfsvergunning in ogenschouw worden genomen.

Ten aanzien van onderdelen 2 en 3 heeft de adviescommissie geen kritiek.

Onderdeel 4 van het voorstel acht de adviescommissie onwenselijk, omdat de terminaal zieke vreemdeling, alsmede het familie- en gezinslid, toch in onderhoud moeten kunnen voorzien. Daarnaast ontstaat door deze beoogde wijziging een tewerkstellingsvergunningsplicht voor de (mantel)zorg die het familie- en gezinslid van de terminaal zieke vreemdeling verricht.